

Nr. 16.

Warszawa, dn. 15 sierpnia 1938 r.

Ogóln. zbioru Nr. 709.

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych — Prezes Rady Związku inż. Piotr Drzewiecki.
Za redaktora odpowiedzialnego inż. Antoni Dunin.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 140, tel. 5.94-26, Adres telegr.: „Metalowcy — Warszawa“.

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju: zł. 5 kwartalnie. Numer pojedynczy zł. 1.—

TREŚĆ NUMERU: Na marginesie jubileuszu dyr. Rudolfa Bukowskiego. — Przepisy Min. Przemysłu i Handlu o dostawach i robotach publicznych. — Wiadomości związkowe. — Wiadomości z zagranicy. — Nowe książki.

Na marginesie jubileuszu dyr. Rudolfa Bukowskiego

Są zagadnienia, których wagę wysuwa się w każdym narodzie na czoło. Do takich należy między innymi przede wszystkim sprawa wychowania młodzieży.

Sprawa wychowania młodzieży nastęrcza jednak wiele troski. Nie wchodząc w przyczyny zjawiska, obserwujemy stale postępujący proces „urzędniczenia“ mentalności młodzieży, dla której kresem ambicji jest skończenie szkół średnich i wyższych, by w ten sposób dostać... posadę i to przede wszystkim państwową, z kolei w samorządzie, a dopiero na ostatnim miejscu w prywatnym życiu gospodarczym.

W kołach młodzieży utarło się przeświadczenie, że... aby do czegoś dojść w przemyśle i handlu, trzeba koniecznie mieć protekcję.

Niepokojącym objawem jest brak szerszych ambicji i chęci zdobywania swojej pozycji za cenę wysiłku własnego. Ci, którzy kierują przedsiębiorstwami, wiedzą doskonale, że niema prawie wypadku, aby młody człowiek, przychodzący na posadę nie zaopatrywał się w litanię listów polecających, które mają ugruntować jego pozycję w przedsiębiorstwie. Listy te robią swoje: gruntują pozycję, ale też i stabilizują ją, gdyż z jednej strony obligują szefów, a z drugiej osłabiają energię młodzieży. Młodzieniec pozostaje przez lata całe pomocnikiem biurowym i tak kończy swoją karierę.

Oczywiście, nie jest to reguła bez wyjątków. Ale niestety wyjątków jest mało, za mało, jak na zadania, jakie nas czekają.

Jeżeliby chodziło o zdefiniowanie nastrojów wśród młodzieży, to wydaje się najtrafniejszym określenie, że „młodzieży naszej brak jest wiary we własne siły“ i „brak wiary w wyniki wyteżonej pracy“.

Dlatego też ważnym zagadnieniem wychowawczym jest przywrócenie i pobudzenie w młodym pokoleniu wiary we własne siły i wartość wysiłku własnego.

Pozwalamy sobie twierdzić, że nie tak nie pobudziło przedsiębiorczości młodego pokolenia Amerykan, jak staranne i szeroko kolportowane opowiadania o karierze miliarderów, którzy w opowiadaniach tych z reguły zaczynają od sprzedaży gazet.

Jesteśmy przekonani, że nie tak dobrze nie wpłynęłoby na przekształcenie się mentalności naszej młodzieży, jak kolportowanie wśród niej, a nawet włączenie do programów szkolnych literatury opisującej życie nie tylko bohaterów z pola bitew ale i bohaterów życia codziennego. Pozwalamy sobie przypuszczać, że mówienie o „bohaterach życia codziennego“ wywoła wielkie zainteresowanie w dzisiejszych zmaturalizowanych czasach, tym bardziej, że „wojna jest zjawiskiem niecodziennym, a chleb jest codzienną potrzebą“.

Taki wstęp — do rozważenia — uważaliśmy za wskazane dać poniższej notatce:

Takich jak najwięcej.

Jubileusz 40-lecia pracy dyr. Rudolfa Bukowskiego.

W dniu 2 lipca b. r. obchodził p. Rudolf Bukowski, dyrektor Związkowej Fabryki Maszyn i Odlewni Żelaza G. Josephyego Spadkobiercy, jubileusz 40-lecia nieprzerwanej pracy w wymienionej firmie.

Dyr. Rudolf Bukowski, po ukończeniu Szkoły Handlowej w Białej, jako 15-stoletni chłopiec wstąpił przed 40 laty do firmy G. Josephyego Spadkobiercy

i dzięki swej zdolności, pilności oraz sumienności w pracy posuwał się naprzód w hierarchii firmy, zdobywając przed 10-ciu laty stanowisko głównego dyrektora firmy.

Jako dobry fachowiec i sumienny kupiec pozyskał sobie dyrektor Bukowski wielu przyjaciół wśród odbiorców firmy nie tylko w kraju, lecz i zagranicą nieraz w bardzo odległych zakątkach świata.

Jubilat położył bardzo wielkie zasługi około rozwoju eksportu Firmy, która wśród fabryk przemysłu

metalowego przetwórczego stoi na odcinku eksportowym na naczelnym miejscu.

Z okazji jubileuszu odbyła się w obrębie samej fabryki przed południem uroczystość, w której wzięli udział szefowie firmy, wszyscy urzędnicy firmy, jakoteż delegaci robotników oraz pensjonistów, a wieczorem odbył się bankiet w salach hotelu Czarnego Orła w Białej. W uroczystościach tych wzięli również udział przedstawiciele firmy i reprezentanci odbiorców celem zadokumentowania swych sympatii dla jubilata.

Przepisy Min. Przemysłu i Handlu o dostawach i robotach publicznych

„Monitor Polski“ Nr. 168 z dnia 26 lipca r. b. podaje zarządzenie Min. Przem. i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przepisów szczególnych o dostawach i robotach, dla podległych Ministrowi Przemysłu i Handlu działów administracji państwowej. Rozporządzenie to przewiduje m. i. co następuje:

Komisje do przeprowadzenia przetargów i odbioru dostaw i robót, wykonywanych na rzecz Skarbu Państwa, wyznacza kierownik urzędu rozpisującego przetarg, na wniosek właściwego naczelnika wydziału spośród podległych urzędników, posiadających odpowiednie kwalifikacje. Komisja składa się z przewodniczącego i co najmniej 2 członków i w razie potrzeby z odpowiedniej ilości zastępców.

Do udziału w komisjach przetargowych przy przetargach o większym znaczeniu powinni być powoływani ponad to delegaci budżetowi, oraz urzędnicy, nie podlegający naczelnikom wydziałów, do których zakresu działania należą dane sprawy gospodarcze.

Do Komisji wyznaczanych przez urząd, podległy Ministerstwu Przemysłu i Handlu, Ministerstwo może delegować swego przedstawiciela z prawem głosu.

Jednoosobowy odbiór dozwolony jest w przypadkach:

I. przy dostawach:

a) jeżeli ogólna wartość dostawy nie przekracza sumy zł. 500, a odbiór odbywa się w obrębie siedziby urzędu;

b) jeżeli ogólna wartość dostawy nie przekracza sumy zł. 1.000, a odbiór odbywa się w miejscu innym, aniżeli określonym w pkt. a.

II. przy robotach:

jeżeli ogólna wartość robót nie przekracza sumy zł. 1.000 bez względu na miejsce ich odbioru.

Osobę do przeprowadzenia odbioru jednoosobowego wyznacza naczelnik wydziału, zainteresowanego w dostawie lub robocie, w ciągu 3 dni od dnia wykonania całkowitej dostawy lub roboty.

Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę, przyjęcie wykonanej dostawy lub roboty ponad zł. 500.000 uzależnione jest od zatwierdzenia przez Mini-

stra Przemysłu i Handlu na umotywowany wniosek organów władz i urzędów.

Zamówienia na dostawy lub roboty z wolnej ręki mogą być udzielane w tych przypadkach, gdy wartość całości dostaw — lub robót budowlanych wykonywanych w zakresie działania Ministerstwa Przemysłu i Handlu, albo na rzecz niektórych (centralnych) urzędów nie przekracza zł. 5.000, a przy dostawach i robotach powtarzających się — rocznie 2.000 zł.

Koszty opakowania, bez względu na miejsce dostawy, ponosi zawsze dostawca, jeżeli umowa inaczej nie postanawia.

Opakowanie podlega zwrotowi jedynie w przypadkach zastrzeżonych w umowie, i to z reguły na koszt dostawcy.

Dodatkowe kaucje (raty, kołaudacyjne) powinny być pobierane w przypadkach stwierdzenia przez komisję odbiorczą, że wykonana dostawa względnie robota, dotknięta jest wadami i brakami.

Kaucje należy pobrać przez zatrzymanie części wynagrodzenia, należnego dostawcy lub przedsiębiorcy. Wysokość kaucji odpowiadać powinna przypuszczalnym kosztom, koniecznym dla usunięcia wad i braków.

Jako minimum dodatkowej kaucji ustala się 5 proc. należnego dostawcy lub przedsiębiorcy wynagrodzenia.

Częściowe opłacanie robót i dostaw których wykonanie trwa przez dłuższy czas, dozwolone jest:

I. przy dostawach: po skutecznieniu poszczególnej części dostawy i przyjęciu jej przez komisję odbiorczą. Zapłata częściowa nie może przekraczać 70 proc. ogólnej wartości wykonanej i przyjętej części dostawy.

II. przy robotach: po wykonaniu części lub określonej grupy, albo rodzaju robót, oraz sprawdzeniu wykonanych robót w drodze aktów obmiaru, o ile ogólna wartość całej roboty przekracza kwotę zł. 10.000. Wypłaty częściowe uskutecznią się na podstawie zatwierdzonych rachunków bieżących (przejsiowych).

Powyższe rozporządzenie obowiązuje od 26 lipca r. b.

Wiadomości związkowe

Grupa Producentów Narzędzi na Targach Technicznych we Lwowie

Prezydium Grupy Producentów Narzędzi P.Z. P.M. postanowiło wziąć udział w Targach Technicznych we Lwowie, na których zorganizowane będzie wspólne stoisko dla Członków Grupy, interesujących się tymi Targami.

Wskaźnik produkcji przemysłowej w czerwcu r. b.

Obliczany przez Instytut badania koniunktur gospodarczych i cen wskaźnik produkcji przemysłowej wyniósł w czerwcu 91,4 wobec 91,5 w maju, czyli utrzymał się na prawie niezmiennym poziomie. Wskaźnik był o 8% wyższy, niż w czerwcu r. ub.

W grupie dóbr wytwórczych wzrosła produkcja w hutnictwie żelaznym, w kopalniach rudy żelaznej, oraz w przemyśle chemicznym. Spadła w przemyśle metalowym i mineralnym, co zadecydowało o zmniejszeniu się ogólnego wskaźnika produkcji dóbr wytwórczych o 3%.

Spadek ten był wyrównany wzrostem produkcji dóbr spożycia przeszło o 4%. Szczególnie silnie zwiększyła się produkcja w przemyśle włókienniczym. Poza tym w grupie tej wzrosła produkcja w przemyśle papierniczym i spożywczym. Produkcja przemysłu poligraficznego nie uległa zmianie. Pozostałe gałęzie dóbr spożycia wykazały spadek wytwórczości.

Dalszy wzrost produkcji nastąpił w górnictwie węglowym.

Ilość samochodów w Polsce

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego na 1 lipca 1938 roku było w Polsce ogółem 51.729 pojazdów mechanicznych, co stanowi na 10.000 mieszkańców 15,0. Z tej sumy przypada na samochody osobowe i ciężarowe razem 39.253, co stanowi 11,4 na 10.000 mieszkańców i na motocykle 12.476.

Dane porównawcze za lata ubiegłe przedstawiają się następująco:

W ciągu ostatniego półrocza r. b. ogółem liczba pojazdów mechanicznych w Polsce wzrosła o 17%, w czym samochodów 14%. Ilość samochodów osobowych prywatnych i urzędowych wzrosła o 18%, samochodów ciężarowych o 14%, autobusów o 13%, taksówek o 1,5% i motocykli o 26%. (G.).

Osobiste

P. Stanisław Janiszewski, delegat P.Z.P.M. i Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. dla spraw C.O.P. w Sandomierzu, zarządzeniem Pana Prezydenta R. P. w dn. 19.VII.38 r., został odznaczony „Medalem Niepodległości”.

Stan zatrudnienia w przemyśle metalowym w czerwcu r. b.

W zeszyte 22 „Wiadomości Statystycznych” z d. 5 sierpnia r. b. ogłoszono dane, dotyczące stanu zatrudnienia w m. czerwcu r. b.

W przemyśle metalowym było w czerwcu zakładów czynnych — 844, nieczynnych — 65. W przemyśle elektrotechnicznym było zakładów czynnych — 82, nieczynnych — 6. Razem było w przemyśle metalowym zakładów czynnych — 926, nieczynnych — 71.

Robotników zatrudnionych przy produkcji było w czerwcu r. b. ogółem 163.405, z czego w przemyśle metalowym 148.607 i elektrotechnicznym — 14.798. Z liczby 148.607 robotników tylko 20.445 pracowało niepełny tydzień, co stanowi 13,8%. Procent częściowo zatrudnionych w przemyśle elektrotechnicznym wynosi 14,1%. Za wyjątkiem przemysłu poligraficznego, przemysły metalowy i elektrotechniczny posiadają nadal najniższy procent częściowo zatrudnionych. Średnio cały przemysł polski wykazuje 23,6% częściowo zatrudnionych robotników.

Ogółem przepracowano w czerwcu r. b. tygodniowo w przemyśle metalowym 6.670.000 robotnikogodzin, w przemyśle elektrotechnicznym 679.000, co daje na jednego robotnika tygodniowo 44,9 godzin i 45,9.

W porównaniu z czerwcem roku ubiegłego, ilość robotników zatrudnionych w całym przemyśle meta-

Lata	Ogółem	Przeciętnie na 10.000 mieszk.		Samochody					Motocykle	Inne poj. mech.
		poj. mech. ogół.	w tym samochodów	Razem	osobowe			Ciężarowe		
					pojazdy pryw. i urzęd.	dorożki	autobusy			
1.I. 29	34298	11,2		29423	15760	6016	2841	4896	4597	278
1.I. 30	43319	14,0		36996	18878	7332	4048	6738	5901	422
1.I. 31	47331	14,8		38760	19887	7140	4293	7440	7940	631
1.I. 32	36737	11,4		27964	13964	5152	3047	5801	8047	726
1.I. 33	34197	10,5		25256	11672	5426	2545	5623	8182	749
1.I. 34	35291	10,7		26133	13566	4941	2160	5466	8322	836
1.I. 35	34173	10,3	7,7	25868	13756	4578	1542	4945	8305	1047
1.I. 36	34129	10,2	7,6	25734	13862	4298	1499	5000	8395	1075
1.I. 37	37468	11,0	8,3	28570	15885	4453	1543	5545	8898	1144
1.I. 38	44200	12,8	10,0	34324	19548	4946	1754	6843	9876	1233
1.VII.38	51729	15,0	11,4	39253	23064	5019	1983	7813	12476	1374

lowym w ostatnim dniu tego miesiąca wynosiła w 1937 roku — 140.346, a w 1938 roku — 161.641, t. zn. wzrosła o 15%; w przemyśle elektrotechnicznym wzrosła z 13.340 do 16.647 t. j. o 25%. (G.).

Nasz handel zagraniczny

Obroty handlu zagranicznego na jednego mieszkańca osiągają

- w Polsce — 71 zł.;
- w Rumunii — 101 zł.;
- w Czechosłowacji — 277 zł.;
- w Estonii — 277 zł.;
- w Niemczech — 358 zł.;
- w Szwecji — 880 zł.;
- w Belgii — 1.128 zł.

Udział procentowy w obrotach handlu światowego wynosi:

- Węgier — 6,6 proc.
- Rumunii — 0,7 proc.
- Finlandii — 0,8 proc.
- Polski — 0,9 proc.
- Czechosłowacji — 1,5 proc.

Nauka rzemiosła

Ministrowie przemysłu i handlu oraz opieki społecznej wydali rozporządzenie o określeniu rodzajów rzemiosła, w których dopuszczony jest wyjątek od zakazu pobierania opłat za naukę rzemiosła.

Rozporządzenie to dopuszcza wyjątek od zakazu pobierania przez przemysłowca (pryncypała) opłat za naukę uczniów przemysłowych w rzeźbiarstwie (rzeźbienie w drzewie i kamieniu), wyrobie szkieł i narzędzi optycznych, tokarstwie w drzewie, wyrobie instrumentów muzycznych, grawerstwie, jubilerstwie i złotnictwie, zegarmistrzostwie, fotografowaniu.

Przepis ten nie narusza zakazu bezpłatnego zatrudniania uczniów przemysłowych. Rozporządzenie weszło w życie dn. 26 lipca r. b.

„Problem obrabiarkowy“

W sprawie tej otrzymaliśmy od Grupy Wytwórni Obrabiarek do Metali następującą notatkę:

„W Nr. 134 „Codziennej Gazety Handlowej“ z dnia 15.VI. r. b. ukazał się artykuł pod tytułem „Problem Obrabiarkowy. Powołanie do życia Tow. Budowy i Sprzedaży Obrabiarek“, a w Nr. 13 „Przemysłu Metalowego“ z dnia 1 lipca r. b. artykuł „Powołanie do życia Tow. Budowy i Sprzedaży Obrabiarek“.

Każdą inicjatywę, która praktycznie i realnie posuwałaby naprzód sprawę zaopatrzenia naszego kraju w dobre i tanie obrabiarki należy z radością powitać.

W danym jednak wypadku sprawa wymaga wyjaśnienia, gdyż artykuły powyższe robią wrażenie, że budowa tanich obrabiarek nie wchodzi do programu Grupy Wytwórni Obrabiarek P. Z. P. M. i że ta ostatnia wyłącznie obsługuje wielki przemysł i składa się tylko z większych wytwórni.

Ustalimy więc rzeczywisty stan rzeczy:

1) Do „Grupy Wytwórni Obrabiarek“ należą nie tylko duże fabryki, lecz i szereg mniejszych. Do Grupy może należeć każda fabryka nawet najmniejsza, która odpowiada następującym warunkom, przewidzianym regulaminem Grupy, a mianowicie: „Członkiem Grupy mogą być przedsiębiorstwa, posiadające wytwórnię obrabiarek do metali i należące do P.Z.P.M.". Pod nazwą „Wytwórnię obrabiarek do metali“ rozumiemy się także wy-

twórnie, które całkowitą lub częściową swą produkcję poświęcają budowie obrabiarek do metali wg. programu, dającego się wyraźnie sformułować i dostarczają wyrób odpowiadający pod względem technicznym warunkom odbiorczym, określonym przez Profesora E. Geislera.

Wytwórnie budujące obrabiarki sporadycznie do Grupy nie należą“.

Zaznaczamy, iż Profesor Geisler przewiduje 2 klasy dokładności: jedną dla obrabiarek dokładnych, a drugą dla obrabiarek pospolitych.

Zgodnie więc z powyższymi założeniami mogą należeć i faktycznie do Grupy należą też fabryki obrabiarek mniejsze, zatrudniające po kilkudziesięciu pracowników lub nawet kilku. Część z tych fabryk budowała oddawna i buduje w dalszym ciągu również najbardziej popularne i tanie obrabiarki dla prywatnej drobniejszej klienteli.

2) Z wzmiankowanych artykułów wynikałoby, że wytwórnie zrzeszone w Grupie P.Z.P.M. nie posiadają programu zorganizowania produkcji obrabiarek popularnych, co nie jest ścisłe.

Przytoczony program nowego Towarzystwa jest właśnie odbiciem programu prac Grupy P.Z.P.M., a ten nie tylko został w szeregu publikacji Grupy dokładnie sprecyzowany, ale co najważniejsze został już wprowadzony w życie, i to właśnie w dziedzinie obrabiarek „popularnych“.

Realizacja tego programu polega na tym, iż Grupa ustaliła kilkanaście nowych typów jak najprostszych i najtańszych, lecz wydajnych popularnych obrabiarek, a mianowicie: 5 tokarek, 2 rewolwerówki, kilka frezarek, kilka pospolitych szlifierek i kilka wiertarek, nie licząc innych budowanych już poprzednio dla przemysłu drobniejszego tokarek, wiertarek, strugarek, pras i t. p.

Zawdzięczając poparciom czynników miarodajnych, szereg firm jak: f. John, Paschalski, Krusche, Wiepofana, Zieleniewski i Stowarzyszenie Mechaników przyjęło już do roboty całe duże serie tych maszyn z przeznaczeniem znacznej części ich dla prywatnej klienteli.

Przy wykonywaniu tych maszyn został uruchomiony cały aparat organizacyjny Grupy jak: wspólna normalizacja części, współpraca przy wykonaniu poszczególnych części, współpraca przy wykonywaniu warsztatowych rysunków i t. p. Szczegóły te, między innymi, w zastosowaniu do obrabiarek popularnych podane są zainteresowanym prywatnym drobnym konsumentom w NNr. 1 i 2 pisma „Mechanik“, gdzie jest również wskazane, że realizacja programu będzie zakończona w 1939 r.

Zorganizowany jest też aparat handlowy pod nazwą „Salon obrabiarek i narzędzi“ przy Zjednoczeniu Polskich Przemysłowców Metalowych i zapewniona jest pomoc finansowa dla sprzedaży maszyn na ulgowych warunkach. Ustalony powyższy program stopniowo wprowadza się w życie, a w całej pełni zacznie funkcjonować wówczas, kiedy pierwsze nowe typy popularnych maszyn ukażą się na rynku t. j. w 1939 r.

W zamiarach Grupy leży osiągnięcie obniżenia ceny popularnych obrabiarek przez: a) uproszczenie jak najdalej idące ich konstrukcji b) wykonywanie obrabiarek dużymi seriami w przyrządach i na dobrych — nieraz nawet specjalnych maszynach.

Moc jednak zaprojektowanych popularnych obrabiarek i gatunek zastosowanych materiałów będą wysokie, ponieważ tylko takie obrabiarki mogą rentować się w prywatnym drobnym pomocniczym przemyśle przetwórczym, obsługującym motoryzację, lotnictwo i inne gałęzie przemysłu metalowego, zamawiające dokładnie obrobione części z materiałów nieraz bardzo trudno obrabialnych.

Nie chcemy twierdzić, że w naszych warunkach nie ma miejsca dla obrabiarek odpowiadających jeszcze mniejszym wymaganiom i wykonywanych przez firmy, które nie chcą lub nie mogą należeć do Grupy P. Z. P. M., dlatego też życzymy powodzenia nowemu Towarzystwu.

Uprawnienia pracowników umysłowych na wypadek braku pracy

Z tytułu ubezpieczenia na wypadek braku pracy przysługują pracownikom umysłowym świadczenia: 1) zasiłek pieniężny, 2) opłata składek za ubezpieczenie na wypadek choroby, 3) zapomoga na podróż do miejsca nowego zatrudnienia. W razie braku pracy z powodu niedostatecznego przygotowania zawodowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarządzić może uzupełnienie wykształcenia, ponosząc związane z tym ewentualne opłaty, co nie pozbawia prawa do zasiłku.

Świadczenia te uzależnione są od posiadania przez ubezpieczonych pewnego minimalnego okresu ubezpieczenia (t. zw. okresu wyczekiwania), a mianowicie 12 miesięcy składowych, przebytych w ubezpieczeniu w ciągu 24 miesięcy, licząc wstecz od dnia utraty ostatniego zajęcia, przy czym ubezpieczony nie może korzystać ponownie ze świadczeń na podstawie tych samych miesięcy składowych. Czas obowiązkowej, względnie zastępującej ją, ochotniczej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, sezonu martwego w danej gałęzi pracy, wreszcie czas choroby stanowią przerwę, o którą przedłuża się wymieniony okres 24 miesięcy.

Warunkiem prawa do świadczeń na wypadek braku pracy jest ponadto zdolność do pracy i nieprzerwane pozostawanie bez niej z powodu niemożności znalezienia odpowiedniego zajęcia. Prawo do zasiłków nie przysługuje ubezpieczonemu, który w utraconym ostatnim zajęciu nie otrzymywał żadnego wynagrodzenia ani w naturze, ani w gotówce.

Świadczenia przyznawane są bezrobotnym pracownikom umysłowym na okres 6-ciu miesięcy, mogą być jednak przedłużone do 9-ciu miesięcy zależnie od długości ubezpieczenia, względnie stanu rodzinnego. Zasiłki wypłacane są każdego miesiąca z dołu.

Rzemiosła w Warszawie

Według danych Izby rzemieślniczej w Warszawie, w dn. 31 stycznia r. b. wykupiło w Warszawie świadectw przemysłowych 9.049 rzemieślników, zatrudniających 23.181 pracowników. Najliczniejsze były grupy: włókiennicza (3.394 właścicieli i 7.777 pracowników), skórzana (1.349 właścicieli i 3.935 pracowników), metalowa (1.294 właścicieli i 2.859 pracowników) i t. d.

Z powyższego wynika, że wśród rzemieślników, Warszawa liczy najwięcej krawców i szewców. Powyższa statystyka niewiele różni się od zeszłorocznej. Również w granicach zeszłorocznych utrzymał się stosunek zakładów chrześcijańskich do żydowskich.

Ulgi przy nabywaniu pojazdów mechanicznych

Koło kupców i przemysłowców samochodowych przy Stow. kupców polskich występuje z propozycją dogodniejszego korzystania z ulg przy nabywaniu pojazdów mechanicznych.

Koło złożyło w Min. Skarbu memoriał treści następującej:

„Min. Skarbu okólnikiem z dnia 8 maja 1938 r. L. D. V. 14661/1/38 wyjaśniło, że zwrot podatku dochodowego w wysokości, stanowiącej 20% ceny nabycia pojazdu mechanicznego (jeśli chodzi o nabywców pojazdów mechanicznych, płacących podatek dochodowy według działu II ustawy o podatku dochodowym), nastąpić może dopiero z chwilą, gdy suma wpłaconego podatku zrównoważy się z sumą stanowiącą ulgę.

Tak długie oczekiwanie odgrywa niewątpliwie hamujący wpływ na decyzję kupna samochodu, tym bardziej, że zazwyczaj wóz nabywany jest częściowo tylko za gotówkę w ciągu pierwszych kilku, względnie kilkunastu miesięcy po jego nabyciu, urzędnik ów musi płacić raty.

Zważywszy na powyższe, mamy zaszczyt prosić ministerium o zmianę wspomnianego na wstępie okólnika w tym sensie, ażeby każdy nabywający samochód i opłacający podatek dochodowy według działu II mógł niezwłocznie otrzymać z tytułu przypadającej dlań ulgi, taką sumę uiszczzonego podatku, jaką do chwili nabycia wozu w danym roku kalendarzowym zapłacił, a następnie aby został zwolniony z opłacania podatku aż do chwili wyrównania się należnej od niego kwoty podatkowej z sumą ulgi, z której korzysta w związku z nabyciem wozu“.

Stocznia Gdyńska podwyższa kapitał akcyjny

W sobotę dnia 13 bm. odbyło się w biurze Stoczni Gdyńskiej S. A. w Gdyni posiedzenie Rady Nadzorczej, na którym uchwalono m. in. wystąpić z wnioskiem na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów o podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki do 1.000.000 zł.

Jak wiadomo kapitał zakładowy Stoczni Gdyńskiej, jest w 85 proc. w rękę Wspólnoty Interesów. 7 proc. akcji znajduje się w rękę Komisariatu Rządu m. Gdyni, 8 proc. posiada f-ma „Zieleniewski“. Akcje tej ostatniej spółki przejmie obecnie Wspólnota Interesów oraz pokryje całkowicie nową emisję w sumie 750.000 zł.

Podwyższenie kapitału akcyjnego przez Stocznia Gdyńską stoi w związku z rozbudową tej stoczni, która już w najbliższym czasie przystąpi do położenia stępki pierwszego budowanego na niej polskiego statku towarowego, o nośności 1250 t. DW. zamówionego przez S. A. „Żegluga Polska“.

Ogłaszajcie się

W

**„ŹRÓDŁACH
ZAKUPU”**

Wiadomości z zagranicy

Zakupy i inwestycje zagranicą.

Rumunia: Drut żelazny, brązowy i miedziany. Szczegóły i oferty do 28 sierpnia r.b.: Direcțiunea Generala P.T.T., Bucuresti.

Maszyny buchalteryjne. Szczegóły i oferty do 20 sierpnia r.b.: Casa Autonoma a Monopolurilor Regatului Romaniei, Bucuresti.

Instalacje świetlne, sygnalizacyjne i telefoniczne. Plany, szczegóły i oferty do 27 sierpnia r.b.: Ministerul Agriculturii si Domenilor, Bucuresti. Aparaty i instrumenty medyczne. Szczegóły i oferty do 24 września r.b.: Casa Centrala a Asiguratorilor Sociale, Bucuresti. Kosztorys 20 milionów Lei.

Znaczną partię szyn. Oferty do 23 sierpnia r.b.: Directia Comerciala C.A.M., Bucuresti.

16 motorów Diesla dla okrętów, każdy po 350 HP. Oferty do 22 sierpnia r.b.: Administratia Comerciala P.C.A., Bucuresti.

Turecja: 500 sztuk opryskiwaczy specjalnych. Szczegóły i oferty do 26 sierpnia r.b.: Ministerstwo Rolnictwa, Ankara.

Maszyny i narzędzia, rozmaite. Szczegóły i oferty: Generalna Dyrekcja „Türkkusu“, Ankara. Termin nie wyznaczony.

Szybkościomierze, manometry etc. Szczegóły i oferty do 26 sierpnia r.b.: Dyrekcja Kolei Państwowych, Ankara.

Instalacje elektryczne. Kosztorys 39.096 £. Plany, szczegóły i oferty do 19 września r.b.: Zarząd m. Kirsehir.

125 sztuk plugów. Oferty do 22 sierpnia r.b.: Administracja Vilayet Ankara.

Instalacje elektryczne. Plany, szczegóły i oferty do 22 września r.b.: Zarząd m. Bolu. Kosztorys 13.712 £ tur.

Samochody-cysterny. Szczegóły i oferty do 8 września r.b.: Ministerstwo Obrony kraju, Ankara.

Litwa: 4.300 t szyn etc. Oferty do 25 sierpnia r.b.: Ministerstwo K. P., Kowno.

Grecja: Instrumenty chirurgiczne i t. p. Szczegóły i oferty do 23 sierpnia r.b.: Państwowe Zakłady Zaopatrzenia, Ateny.

Materiały elektrotechniczne. Szczegóły i oferty do 28 sierpnia r.b.: Ministerstwo marynarki wojennej, Ateny.

Egipt: Krany ruchome. Szczegóły i oferty do 25 sierpnia r.b.: Public Works Ministry Cairo.

5 sztuk holowników. Szczegóły i oferty do 14 września r.b.: Municipality (Zarząd miasta) of Alexandria.

4 samochody ciężarowe. Oferty do 14 września jak wyżej.

Instrumenty chirurgiczne. Szczegóły i oferty do 22 sierpnia r.b.: Public Health Ministry, Cairo. Maszyny tekstylne. Szczegóły i oferty do 25 sierpnia r.b.: Ministry of Commerce and Industry, Cairo.

Portugalia: 180 wodomierzy. Oferty do 10 września r.b.: Camara Municipal de Macao.

Aparaty do wypróbowania kabli telefonicznych. Oferty do 28 sierpnia r.b.: Direcção da Arma Engenharia, Lisboa.

Unia Południowo Afrykańska: Przyrządy, aparaty miernicze i probiercze. Szczegóły i oferty do 11 września r.b.: Tender and Supplies Board, Pretoria.

Młóczarki o napędzie elektrycznym (z motorami). Oferty do 18 września r.b. jak wyżej.

Dwa transformatory 3000 kVA. Oferty do 25 września r.b.: City Electrical Engineer, Port Elizabeth.

Młóczarki. Oferty do 18 września r.b.: Tender and Supplies Board, Pretoria.

Indie brytyjskie: 17 sztuk maszyn rękodzielniczych. Szczegóły i oferty do 10 września r.b.: Indian Stores Department Simla.

Ceny metali według notowań giełdy londyńskiej w dniu 11 sierpnia 1938 roku w złotych po kursie dnia za tonę metryczną:

Aluminium	—
Antymon	—
Cyna	4950
Cynk	353
Miedź elektrolityczna	1198
Miedź standard	1050
Ołów	365
Nikiel	—
Srebro	67

W dniu 11 sierpnia r. b. ceny metali na rynku londyńskim kształtowały się jak wyżej podano; dla wszystkich metali notowano w tym dniu — tendencję stałą. W porównaniu z cenami ostatnio przez nas notowanymi w dniu 28 czerwca r. b. ceny metali kształtowały się następująco: najwyżej podskoczyła miedź: elektrolityczna o ok. 11% i standard o ok. 9%, poza tym cyna podniosła się o ok. 3,5% i srebro o ok. 2%. Spadły natomiast: ołów o ok. 5% i cynk o ok. 1,5%. Pozostałych metali nie notowano. (G.).

NOWE KSIĄŻKI

WISŁA JAKO ARTERIA WĘGLOWA

Pod takim tytułem ukazała się książka Antoniego Olszewskiego, omawiająca rolę i charakterystykę Wisły jako arterii komunikacyjnej.

Autor pierwsze rozdziały poświęca historii rzeki, następnie omawia administrację rzeki w okresie zaborów i prace doby obecnej, poczem przechodzi do zagadnienia spławu węgla. Poszczególne rozdziały omawiają dokonane inwestycje przemysłu węglowego, politykę tego przemysłu w stosunku do transportów wodnych, koszt spławu, w porównaniu z kosztem przewozu koleją i t. p. W dalszej części swej pracy autor przedstawia projekty regulacji Wisły w górnym jej biegu, celem podniesienia jej spławności i koszty realizacji tych projektów.

Książka wydana została bardzo starannie zarówno pod względem treści, zawierającej wiele cennych spostrzeżeń i uwag popartych danymi statystycznymi jak i formy zewnętrznej. Ukazała się ona jako odbitka z zes. 4 — 7. „Przeglądu Gospodarczego” z r. 1938 i zawiera 77 stron druku. (G)

◆ STOCZNIA GDAŃSKA ◆

GDAŃSK

BUDOWA OKRĘTÓW

BUDOWA APARATÓW

BUDOWA MASZYN

TELEF.: 234-41
ADR. TELEGR.:
STOCZNIA

KONSTRUKCJE STALOWE

BUDOWA KOTŁÓW

MASZYNY DO BUDOWY ULIC

MASZYNY ELEKTRYCZNE

PRZEDSTAWICIELSTWA w POLSCE:

WOZY TRAMWAJOWE

STOCZNIA GDAŃSKA SP. Z O. O. WARSZAWA — AL. UJAZDOWSKIE 18 — ODDZIAŁY: KATOWICE — ŁÓDŹ — POZNAŃ — LWÓW — KIELCE — GDYNIA

SPECJALNA ODLEWNIA METALI JÓZEF DYJASIŃSKI

WARSZAWA, Mińska 24. Tel. 10.18-08

WYKONYWA ODLEWY:

Z BRONZU FOSFOROWEGO, BRONZU MANGANOWEGO, BRONZU STALOWEGO, BRONZU GLINOWEGO, MOSIĄDZU, GLINU, CYNKU, MONELU, DELTA METALU I T. P.

POLECA: BIAŁE METALE ŁOŻYSKOWE

Pierwsza Krajowa Wytwórnia
Okularów Ochronnych i Respiratorów

p. f. „GEWA”

Warszawa I. Graniczna 11
Telefon 543-53

Poleca po cenach fabrycznych okulary ochronne i respiratory (maski ochronne) dla celów przemysłowo-technicznych.

Udzielamy porad fachowych i wysyłamy na żądanie katalogi bezpłatnie.

LAKIERY i FARBY DLA PRZEMYSŁU

SPOŁKA AKCYJNA
DR. RATTNER
WARSZAWA

DIAMENTY TECHNICZNE

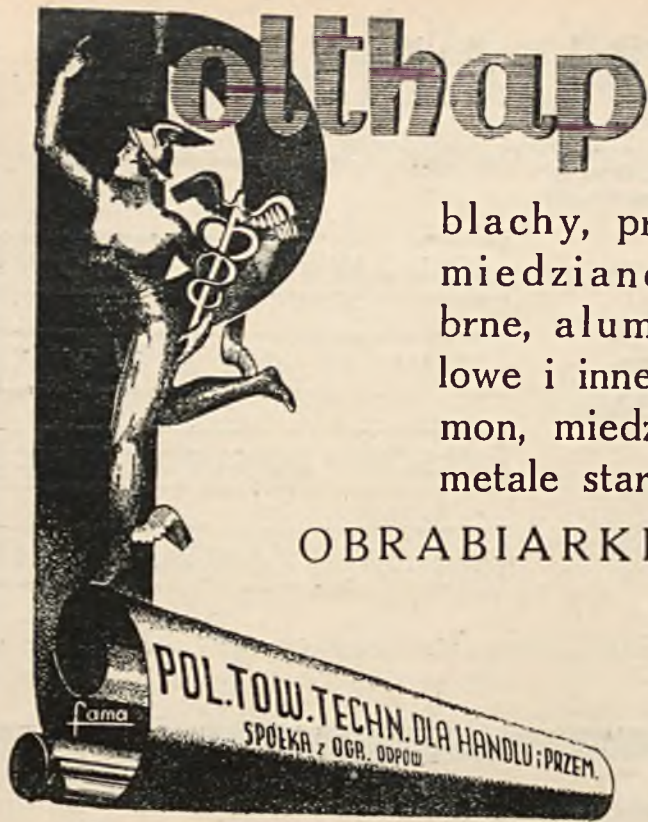
PROSZKI DIAMENTOWE,
STYKI WOLFRAMOWE,
PRZECIĄGADŁA SZTUCZNE
I DIAMENTOWE

dostarcza

Przemysł Wolframowy

WEŁNOWIEC, — ul. Piastów 12

metale:

blachy, pręty, rury, druty, taśmy, pasy, krążki miedziane, mosiężne, tombakowe, nowosrebrne, aluminiowe i alupolonowe, antykorodujące i inne, cyna, ołów, miedź, nikiel, antymon, miedź fosforowa i inne metale i ich stopy, metale stare

OBRABIARKI DO ŻELAZA I DRZEWA
wyroby szmerglowe

WARSZAWA, PAŃSKA 83 (dom własny)
tel. 5-30-65, 695-77, 209-27 i 209-17

WYRABIA I DOSTARCZA Z CZECHOSŁOWACJI

MECHANIKA:

Odlewy szare, aluminiowe, brązowe oraz z innych szlachetnych metali, wyroby kute wszelkiego rodzaju. Budowa turbin parowych i wodnych, kotłów, urządzeń transportowych, pras, kompresorów, silników lotniczych. Kompletne urządzenia cukrowni, rafinerii, gazowni, kopalni i szybów, rzeźni, chłodni, walcowni i kamieniołomów.

BIURO SPRZEDAŻY

POLSKIE TOWARZYSTWO ZAKŁADÓW SKODY

WARSZAWA, ZŁOTA 68. TELEFON: 610-44

Maszyny i aparaty elektryczne dla statków morskich.

Maszyny, transformatory i dławiki dla radiostacji nadawczych. Przetwornice rodzaju prądu, napięcia i okresów. Prądnice trójfazowe i jednofazowe. Aparaty elektryczne do suwnic i żorawi. Regulatory obrotów i rozruszniki samoczynne do silników większych mocy. Maszyny i aparaty elektryczne do specjalnych celów

wyrabia

Wytwórnia Aparatów Elektrycznych
K. i W. PUSTOŁA

Spółka komandytowa

Warszawa 4, Jagiellońska 4/6.

Telefon 10-33-26.

ELEKTROTECHNIKA
Automobilowa, Motocyklowa i Lotnicza

Z. POPŁAWSKI

WARSZAWA, UL. ZŁOTA 5

Wydz. sprzedaży tel. 6.00-03

Stacja obsługi ul. Promenada 1, tel. 4.19-31

Wszystko dla zapłonu, rozruchu i sygnalizacji wyrobu własnego oraz reprezentowanych fabryk

Delco-Remy, North-East, AC, Lovejoy, Trico, Auto-Lite, Bendix, SEV, Lucas, IES, Tudor, Leo.